

Na temelju čl. 4.2 i 4.8. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i članka 18. Metodologije za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14), rješavajući po zahtjevu Javnog poduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko, broj 03-02873/21 od 4. listopada 2021. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 15. prosinca 2021. godine, donijeta je

## ODLUKA

### O TARIFAMA ZA OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU UNIVERZALNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

#### Članak 1. (Predmet)

Ovom Odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene električne energije izražene kroz tarifne stavke, koji služe za obračun i naplatu električne energije od kupaca električne energije koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

#### Članak 2. (Potrebni godišnji prihod)

Javnom poduzeću za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko (u daljnjem tekstu: Komunalno Brčko) za djelatnost opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge određuje se potrebni godišnji prihod u iznosu od 2.086.000 KM.

#### Članak 3. (Tarifni stavci)

Tarifni stavci za isporučenu električnu energiju za kupce koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavci za opskrbu u okviru univerzalne usluge*							
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Mjerno mjesto kupca		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i skupine kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		KM/mjesec		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv skupine	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
		Doba dana								
0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		10,09		5,15		4,19	
		MT			5,05					
	2 TG	ST	3,41	2,62	17,95	13,79	4,30	3,31		
		VT			21,38	16,44				
3 TG	VT	10,69		8,22		5,15		4,30		
	MT									
0,4 kV – kućanstva	1 TG	ST	1,95	1,50	14,12	10,87	5,15			
		VT			16,66	12,83				
	2 TG	MT	8,33	6,41						

\*Tarifni stavci ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.

**Članak 4.**  
**(Obračunska snaga)**

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne skupine kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna skupina iz kategorije *ostala potrošnja*, 1. i 2. tarifna skupina iz kategorije *kućanstva*).

**Članak 5.**  
**(Tarifni stavci prema sezonama i dobu dana)**

- (1) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
  - a) u višoj sezoni (VS) od 1. listopada do 31. ožujka,
  - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. travnja do 30. rujna.
- (2) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavci (VT) od 6 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavci (MT) od 22 do 6 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tijekom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovog članka, za kategoriju potrošnje kućanstva tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavci (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavci (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tijekom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

**Članak 6.**  
**(Obveza objave tarifnih stavaka)**

Komunalno Brčko dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavke i relevantne odredbe ove Odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima na području Brčko Distrikta BiH.

**Članak 7.**  
**(Završne odredbe)**

- (1) Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. siječnja 2022. godine.
- (2) Izreka Odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

**Obrazloženje**

Shodno Odluci o osnivanju javnog poduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), Komunalno Brčko dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti opskrbu korisnika sustava i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa člankom 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljnjem tekstu: Zakon o prijenosu) i članom 10. Zakona o električnoj energiji (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, broj 27/21), za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Komunalno Brčko je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na području Brčko Distrikta BiH, registracijski broj 05-28-12-216-19/20, izdate Odlukom DERK-a, 7. listopada 2020. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 67/20) i licence za obavljanje djelatnosti trgovine i opskrbe električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine, registracijski broj 05-28-12-223-16/17, izdate Odlukom DERK-a, 11. listopada 2017. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 75/17).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, suglasno naprijed pomenutim zakonima, regulira i odobrava DERK.

Komunalno Brčko je 4. listopada 2021. godine dopisom broj 03-02873/21, uputilo DERK-u zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za opskrbu u okviru univerzalne usluge.

Početak tarifnog postupka je uslijedio donošenjem Zaključka DERK-a o pokretanju postupka za određivanje tarifnih stavaka za usluge distribucije električne energije i tarifnih stavaka za opskrbu u okviru univerzalne usluge broj 04-28-5-264-6/21 od 13. listopada 2021. godine.

Tarifni postupak je proveden u skladu sa pravilima DERK-a. Obavijest o pokretanju postupka i saopćenje za javnost izdati su 15. listopada 2021. godine. U postupku nije bilo subjekata zainteresiranih za dobivanje statusa umješaača. Pripremna rasprava održana je 4. studenog 2021. godine putem internet platforme, a formalna javna rasprava 10. studenog 2021. godine u Brčkom. Izvješće voditelja postupka dostavljeno je podnositelju zahtjeva za tarife 30. studenog 2021. godine. Na Izvješće voditelja postupka nije bilo komentara od strane podnositelja zahtjeva.

Razmatranje podnesenog zahtjeva kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, jednakopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

U tablici 1. dati su podaci za djelatnost opskrbe električnom energijom, i to odobreni troškovi za 2018., 2019. i 2020. godinu, procijenjeni troškovi za 2021. godinu, planirani troškovi za 2022. godinu, te iznos odobrenih troškova za 2022. godinu.

Tablica 1.

	<b>OPSKRBA</b> Vrsta troškova	2018. i 2019. Odobreno po (KM)	2020. Odobreno (KM)	2021. Procjena (KM)	2022. Zahtjev (KM)	<b>2022. Odobreno (KM)</b>
1.	Materijalni troškovi	248.500	220.000	150.000	200.000	<b>220.000</b>
2.	Troškovi usluga	150.100	150.000	150.000	150.000	<b>150.000</b>
3.	Troškovi radne snage	1.350.600	1.390.000	1.450.000	1.400.000	<b>1.400.000</b>
4.	Amortizacija	150.000	150.000	150.000	150.000	<b>150.000</b>
5.	Nematerijalni troškovi	100.000	100.000	100.000	100.000	<b>80.000</b>
6.	Ostali rashodi	30.000	30.000	30.000	30.000	<b>30.000</b>
7.	Troškovi kamata i ostali finansijski troškovi	30.000	30.000	30.000	30.000	<b>30.000</b>
8.	Regulatorna naknada	26.000	26.000	26.000	26.000	<b>26.000</b>
	<b>Ukupni troškovi i rashodi</b>	<b>2.085.200</b>	<b>2.096.000</b>	<b>2.086.000</b>	<b>2.086.000</b>	<b>2.086.000</b>

U tablici 2. prikazan je procjenjeni broj kupaca na početku 2022. godine i ostvarena potrošnja električne energije po kategorijama potrošnje u 2020. godini:

Tablica 2.

Kategorija potrošnje	Broj kupaca	%	Potrošnja (kWh)	%
35 kV	1	0,003	7.140.000	2,93
10 kV	67	0,183	39.741.163	16,31
0,4 kV - ostala potrošnja	3.735	10,228	48.091.033	19,73
0,4 kV - kućanstva	32.270	88,365	138.369.227	56,78
0,4 kV - javna rasvjeta	446	1,221	10.346.388	4,25
<b>Ukupno</b>	<b>36.519</b>	<b>100,00</b>	<b>243.687.811</b>	<b>100,00</b>

Kupci iz kategorija potrošnje *kućanstva* i *ostala potrošnja* (kupci koji imaju pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge) u ukupnom broju kupaca električne energije na području Brčko Distrikta BiH imaju učešće od 98,59%.

Kako je trošak opskrbe izravno ovisan od broja kupaca električne energije jer se odnosi na poslove fakturiranja, obračuna, pripreme i izdavanja računa kupcima, naplate računa i ostalo, očigledno je da se najveći dio ovog troška odnosi na kupce iz navedene dvije kategorije.

Komunalno Brčko je zatražilo povećanje prosječne cijene opskrbe u okviru univerzalne usluge za 6,2% i to povećanje prosječne cijene kupcima iz kategorije *kućanstva* za 6,43% i kupcima iz kategorije 0,4 kV - *ostala potrošnja* za prosječno 5,92%. Zahtijevano je i povećanje cijena tarifnog elementa aktivna električna energija za 1TG u kategoriji 0,4 kV - *ostala potrošnja* za 15%. Takođe, zahtijevano je priznavanje dobiti javnom opskrbljivaču od 2% od ukupnih troškova nabave električne energije za kategorije kupaca koji se opskrbljuju u okviru univerzalne usluge, a u skladu sa člankom 14. Metodologije za određivanje tarifa za opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 90/14, u daljnjem tekstu: Metodologija).

S obzirom da je prosječan broj kupaca električne energije u Brčko Distriktu BiH konstantan u dužem vremenskom razdoblju, Komisija je prihvatila argumentaciju voditelja postupka o određivanju iznosa pojedinih troškova datih u tablici 1, te odobrava 2.086.000 KM za djelatnost opskrbe u okviru univerzalne usluge, odnosno da se tarifni element *naknada po mjernom mjestu kupca* zadrži u iznosu od 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Planirana količina električne energije za isporuku kupcima u okviru kategorije *kućanstva* za 2022. godinu iznosi 141,87 GWh, a kod kategorije *ostala potrošnja* 50,47 GWh.

Komunalno Brčko ima potpisan Ugovor o nabavi i isporuci električne energije za potrebe konzuma u Brčko Distriktu BiH za 2021. i 2022. godinu. Ugovorena nabavna cijena električne energije za 2022. godinu iznosi 10,8855 feninga/kWh, koja uključuje troškove po osnovi plaćanja tarife za usluge prijenosa, tarife za rad neovisnog operatora sustava, tarife za sustavnu uslugu i troškove balansiranja. Ovi preneseni troškovi su razmatrani u okviru određivanja tarifa za distribuciju električne energije i oni su u trenutku potpisivanja ugovora o nabavi električne energije iznosili 1,4388 feninga/kWh, a njihovim oduzimanjem od nabavne cijene za 2022. godinu dolazi se do iznosa od 9,4467 feninga/kWh kao kalkulativne cijene za izračun troškova nabave električne energije. Slijedom navedenog, troškovi nabave energije za opskrbu kupaca u okviru univerzalne usluge iznose 18.170.028 KM, od toga 13.402.175 KM za kupce u kategoriji *kućanstva* i 4.767.853 KM za kupce u kategoriji *ostala potrošnja*. Komisija napominje da je potpisivanjem dvogodišnjeg ugovora Komunalno Brčko postiglo cijenu nabave za 2022. godinu na približno istoj razini kao i za 2021. godinu.

U prvih 10 mjeseci 2021. godine uočava se količina od 0,57 GWh električne energije koja ima tretman ‘vlastite potrošnje’. Ona nije valorizirana u financijskom smislu, a koristi se za opskrbu

objekata regulirane kompanije. Energija vlastite potrošnje za 2022. godinu je bilancirana u količini od 0,7 GWh.

Trošak *radne snage* po svom iznosu je dominantan trošak u poslovanju reguliranog subjekta i čini 67% ukupnog troška djelatnosti opskrbe. Kroz duže vremensko razdoblje uočava se netransparentna alokacija troškova radne snage koju čine uposleni u radnoj jedinici Administracija, a koji su angažirani na poslovima distribucije i opskrbe električne energije. Tijekom formalne javne rasprave, pojašnjeno je da je 83% radnika u radnoj jedinici Administracija angažirano na poslovima djelatnosti distribucije i opskrbe. Od tog broja, 70% radnika iz radne jedinice Administracija je angažirano na poslovima djelatnosti distribucije, a 30% na djelatnosti opskrbe. Također, Komunalno Brčko nije radilo analizu broja uposlenih u smislu alociranja na regulirani (univerzalna usluga) i tržišni dio opskrbe.

U skladu sa člankom 15. stavak (1) Metodologije, ukupni troškovi nabave električne energije alociraju se na tarifni element *aktivna energija*, što rezultira povećanjem tarifnih stavaka za aktivnu električnu energiju u kategoriji *kućanstva* i kategoriji 0,4 kV - *ostala potrošnja*. Prosječna prodajna cijena za opskrbu kupaca u kategoriji *kućanstva* se povećava za 3,77%, dok za kategoriju 0,4 kV - *ostala potrošnja* povećanje iznosi 3,17% u odnosu na realizirane prosječne cijene u navedenim kategorijama potrošnje u 2021. godini. Navedene promjene prosječnih cijena po kategorijama potrošnje su rezultat projektiranja zasnovanog na odnosima veličina snage i energije realiziranih u okviru kategorija potrošnje, tarifnih skupina, te dnevnih i sezonskih razdoblja u 2022. godini, odnosno energetskog modela konzuma koji je dostavljen u okviru zahtjeva Komunalnog Brčko. Svaka promjena energetskih veličina po kategorijama potrošnje, tarifnim elementima, tarifnim skupinama, te dnevnim i sezonskim razdobljima će se reflektirati odstupanjima od ovako projektiranih prosječnih promjena cijena.

Također, uvažavajući iznos odobrenog troška za opskrbu u okviru univerzalne usluge, kao i potrebu izbjegavanja nagle promjene tarifa u skladu sa najboljom međunarodnom regulatornom praksom, radi ograničavanja značajnog povećanja troškova za električnu energiju kod kupaca iz kategorije *kućanstva*, Komisija je odlučila da u ovom tarifnom postupku ne odobri dobit u djelatnosti opskrbe kupaca u okviru univerzalne usluge.

Kako je, u skladu sa člankom 21. Metodologije, obveza DERK-a da postupno eliminira postojanje unakrsnih subvencija koje trenutno postoje između kategorija *ostala potrošnja* i *kućanstva*, to se navedenim promjenama tarifnih stavaka unakrsna subvencija projektira na iznos 12,2%, što je značajno manji iznos u odnosu na prisutne unakrsne subvencije kod ostalih javnih opskrbljivača u BiH.

Uvažavajući značaj kontinuirane opskrbe električnom energijom svih kupaca u Brčko Distriktu BiH, kao i evidentno povećanje cijena na burzama električne energije u regiji, i dalje je nužna aktivna uloga nadležnih institucija Brčko Distrikta BiH kroz posebne programe zaštite ugroženih kategorija kupaca.

Prema mišljenju Komisije, predloženi tarifni stavci pružaju realnu osnovu reguliranoj kompaniji da za djelatnost opskrbe kupaca električnom energijom u okviru univerzalne usluge ostvari potreban prihod koji omogućava nesmetano funkcioniranje.

Na temelju naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stupanj vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u razdoblju podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu da uređuje i pitanja reguliranja distribucije električne energije kupcima na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u izreci.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa, zadržavajući pravo podešavanja tarifnih stavaka kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa člankom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove Odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana primitka.

Broj: 04-28-5-264-19/21  
15. prosinca 2021. godine  
Tuzla

Predsjedateljica Komisije  
Branislava Milekić